

Mely nép már egy századdal előbb kezdé magyar vérrrel szegélyezni a takarót, melyet reá huzzon a nemzet sirjára; s élet-halál harcokat vívott a mindenségnek összetartó ereje, a kereszténység, az istenség elve, a szeretet legyilkolására; ettől koldult, segélyt, kegyelmet magyar magyar ellen! — és pedig hányszor!

Halál hozójánál keresett, kért életet, üdvöt, s ha nyert-e is? ott a történelem! olvassátok azt.

Mondtuk, hogy Báthori a törökhöz folyamodott segélyért szervezetlen állapotában, küldött a temesvári basához, Konstantinápolyba budai bég Haszszánhoz.

Gyerőfi János országos kincstárnok ment ez utóbbihoz, ki mellé Zalárdit is adá a fejedelem.

Ezalatt megrázó fölhívást bocsátott szét az országba, kardra hívá föl a nemzet Catilinája ellen mindenkit, kiben a honszeretlem szent lángja lobogott.

A nemzet nagyrésze átlátta, hogy aljas önzés, vérarulás örvényén, válságos perczen áll és seregestől tódult egyik cardinalis érve, a választás föntartásának zászlója alá.

Hagymási, Gyulafi László erdélyi hadak fővezére, Bánfi Farkas és Kristóf neves csapatokkal, Aranyosszék székelyei 800-al sat. növelék az aggályba merült fejedelem kisdud tábort.

A követek mindentűn a remény smaragd színével kerültek haza.

Gyerőfiék is fényes sikert vívtak fényesebb ajándokokkal a budai bégnél, ki rögtön parancsot sürgönyzött Magyarhon Erdély felőli határrészeiben fekvő esapalainak azonnali indulásra az erdélyi fejedelem méltósága megtartására.

S midőn ily szerencsés eredménynek villám híre Kolozsvárra átszállongott, a város és megye sietett az érkező Gyerőfi innepélyes elfogadására. Gyerőfi Kolozsmegyének főispánja is volt.

Ifju lovas csapat — ezen nyirbálatlan virágai a honszeretletnek — a főbíró élükön, nemzeti öltözékben ment elébe Gyulafig, s üdvözölte salangos szónoklatával, mint erélyes villám hárító-ját a nemzet, fejedelem s törvényesség közös vérszeinek.

Kolozsvár végén a városi tisztség, összes papság sat. emlékszavaival a történelem halhatlan lapjaira s a hazamentők ritka sorába.

A hölgsereg is meghozá dicsérő, dicsőítő bókját vén házak egyszínű ablakjából osztva mosolyt, s láttatva arczukon szent öröm égi derűjét.

Gyerőfi oldalán lovagolt Zalárdi, távolabb ugyan tőle, helyt adva öreg patriciusoknak, de

annál közelebb az ifju angyalokat szállásoló agg házakhoz.

S midőn lelkén azon részegítő kéjnek idevezítő tüze vetett lobot, hogy ez emelkedő lelkesültség hazája lányaira a hon magasztos eszméjeért lángolt föl, mert a dicsőítésben nemcsak az egyén, hanem az eszme, melyet képvisel — ünnepeletik — midőn aztán beharapott szívévérebe a bánat kígyó fullánkja, hogy van honfi, ki nem imádja a földet, melyet több félezredénél mártír vérrrel tartott föl nemzete, nem imádja a földet, mely őt szülte, melynek emlőjén szívta az életet, s az emberiség, státus écsalád üdv polgárává tevő őt, nem imádta, nem szerette azon földet, melyen kívül nincs haza, nincs nemzet, nincs élet, üdv és jövő, midőn e tépelődő eszmék furiai kinezák nemes sárházba szorított nemesebb lelkét, fölveté méla pillantását az ablakban álló hölgyek világára, s mint méh virágról-virágra szállt, egy ablakról a másra, s mint epedő szemét az utolsó nézte ablakra függeszté, merev tekintetét pár perczig ott feledé, fekete szemében fősugárzott a báj, egy irthatlan vágy Vesta tüze, s keblében szorult a szív, mint behuzza keblét az ibolya, ha a déli világ égető heve lövelt bele.

Kit ott fenn látott, az Őszi Mária volt.

A rokonlelkek nem ismernek-e egymásra azonnal?

Hát rokonlelkek voltak-e! ezen hieroglifot nem soká látandjuk.

MEZŐVÁRI

(folytatása köv.)

Vegyesek.

Tiszteljük a szerzők jogait.

— Tóth Kálmán ur 100 aranyos pályadíjt nyert „Egy királyné“ című drámáját Hidasi győri színiigazgató ur, már ismételve előadatta a győri színpadon, s a szerzői díjt a szerző ur ismételt és nyilvános felszólalása daczára sem küldé meg; e felszólalásokra nem is válaszolt. Hidassi ur ez öszön szervezvén társaságát, s annak tagjait messziről, még Erdélyből is vitette egytűvé; — tehát mi, kik hasonló csónakban evezünk, tudjuk, hogy az ily szervezős tömérékbe kerül, s a kezdő időre nehezül minden követelés. De ez korántsem hatalmaz fel egyikönket is arra, hogy valamely szerző művét, az ő beegyezése nélkül, ha már előre nem is fizettünk előadassuk, vagy hogy előadás után legalább a díjt rögtön meg ne küldjük, a mikori fizetésre is a szerző beegyezését bírván. A szerző felszólalására vagy levelére pedig nem is válaszolni, igen nagy tisztelenség! mit velünk érző minden jóra való be-

csületes magyar vidéki színiigazgató csak kárbozlatni tud.

— Jókai Mór „Sze g é n y g a z d a g c k” című regénye a jövő tavasszal kerülend ki sajtó alól, mikor azt a bécsi „Neueste Nachrichten” című lap is közölni fogja.

— Engel „Alaktanát” mielőbb megkezdjük lapunkban közleni, Pa ulai fordítása szerint, kinek értelmessége, és a színművészetbeni elméleti és gyakorlati képessége biztos zálog a jó fordításról.

— Megjelent a „Bajai Közlöny” első vagyis mutatószámja; a lap szerkesztője Kolmár József tanár ur, kiadó Mederschitzky Ignác, bajai nyomdász. Megjelenik a lap hetenkint, vasárnap, kis félíven; előfizetési díj: egész évre 6 ft., félévre 3 ft., évnegyedre: 1 ft. 50 kr. új pénzben.

— Heckenast Gusztáv bizományában új évkor egy népszerű lap indul meg „Lelki kincstár, prot. családi lapok” cím alatt; A kéthetenként megjelenő lap előfizetési ára fél évre 1 ft. osztr. ért.

— Az asztalos „műszavak” pályázata e napokban dőlt el. A jutalmat, mely 8 darab anyából állott, Kiss Sámuel debreczeni asztalosmester műve nyerte meg. Pályabírák voltak: dr. Bugáth Pál akad. tag elnöke mellett: Ács Lajos, Merényi Henrik és Molnár József pesti asztalosmesterek.

— A székelyi vasútvonalon két mozdony összerúgott és mindkettő haszonvetetelenné lett.

— A magyar ember fölött bort isznak ha szünek, bort iszik ő mint serdülő, apja, anyja és a maga neve napján, bort iszik eljegyzéskor, bort a lakodalmkor, bort iszik minden ünnepélyre, bor nélkül nem köt alkut, bort iszik ha vendéget elfogad, bort iszik ha temet — így mondja egy német lap — erre azt lehet mondani, hogy ők meg ily esetekben s őrt isznak, aztán quittek vagyunk.

— A világon legelőnkebb kereskedést üznek az emberhójjal Bretagneban. Megtörténik, hogy némely országos vásáron egész sor nyíratlan nőt lehet ültve látni, kiket a hajkereshedők, mint a birkákat sorban nyírják; azután bekötve hordják fejüket, hogy hajukat megnöveszszék az új vásárra.

— „Bizony — bizony sok baja lehet annak a szegény igazgatónak hogy annyi beteg tagja van, azok a szegény nők majdmeg fagynak a színpadon — — hanem a férfiak — — azok melegebben vannak öltözve és mégis annyi a beteg, hogy a színházat maholnap kórháznak nevezhetjük — — ott más baj is lesz, hogy a kakas rugja meg — bizony — bizony sok baja lehet az igazgatónak — — persze nem fiai, aztán az olyan embert híjában büntetik, kit saját önérzete nem emel — — hiszen hallom hogy a minap párosan üzte el a botránkoztatókat — — mégis — mégis — ej — ej — pedig szép állás a nemzet művészetének munkása lenni — — no — no — máriszen” sat. ilyen formán, érzelt, és panaszt egy derék vendéglős, egy igen komoly színházi tag előt. — „Én urambátyám utálok minden kihágást” — válaszolt a színház tag, „a bort meg-

iszom, mert azért természetik hogy igyák — de módjával — — módjával — — aztán azt is tudja meg urambátyám hogy én egy cseppet sem ittam még ittlétemben más borából, mint urambátyáméból.”

„No ez már Character édes uram öcsém.” —

— Miklós czár, és Vernet színész. Egy napon találkozik Miklós czár Vernet francia színésszel, s a színészt megállítván, beszédbe ereszkedett vele az akkori estén, adandó új színműről. Midőn a czár Vernetet elhagyta, a rendőrbiztos, ki a czár léptei fölött örködött, azonnal elfogta a színészt; biztosság tekintetéből ez másokkal is megtörtént, kik a czárt, az utcán megszólíták.

Este a czár színházba ment, és öt perczig kelle várakoznia, a kezdet előtt, szokása ellenére; segéd tisztjét küldé a színpadra a késelem okát megtudni. A függöny felgördült, és a rendező jelenté hogy Vernet urat valami nagy szerencsétlenség érte, mert sehohsem található, s a szállásán azt mondják, hogy reggel 8 órakor ment el és haza sem tért.

„Hogyan” mondá a czár „hiszen ma reggel találkoztam és beszéltem vele.”

„Ugy tudom fölség, hol van” válaszolt Orlofgróf „elfogták.”

Parancsoltatott hogy rögtön bocássák ki, és 10 percz múlva Vernet a színpadon szerepeljen. Az első felvonás után a czár maga lement a színpadra, s jelenté sajnálattal Vernetnek, s kérde egyrésersmind, hogy mi csoda kedvezéssel tegye ezt jóvá?

„Sire”! válaszolt Vernet „csak azért esedezem hogyha máskor az utcán találkozunk, ne részesítsen azon nagy szerencsében, hogy velem szóba ereszkedjék.”

Érkeztek:

- ¹²/₁₂ Gróf Toldalagi Viktor, Pestről.
Báró Inczédi Sámuel, Forróról.
Wolfersgrüni Stadler Károly, cs. k. hivat., Déésről.
Rupp Jakab Sándor, akadémiai festő, Egerből.
Hayder József, kereskedő, N.-Váradról.
Sáska Sándor, földbirtokos, Gerzséről.
Thoroczky Venczel, földbirtokos, N.-Enyedről.
Tóth Ferencz, földbirtokos, N.-Enyedről.
Farkas György, földbirtokos, Bonczidáról.
Almádi István, földbirtokos, Szoporrol.

Elutaztak:

- ¹²/₁₂ Nagy István, földbirtokos, Ballára.
Horváth József, gyógyszerész, B.-Hunyadra.

(19)

(2—2)

Mátyás diák előadásán a színházban elvesztett egy carniol fogantyus órákulcs, 1 aranyba foglalt Dalmatin kő 4 kis gyémánttal, 1 kék emailt arany keresztt, és 1 szív aranyból. A becsületes megtaláló a cs. kir. rendőrhivatalnál illő jutalomra számolhat.

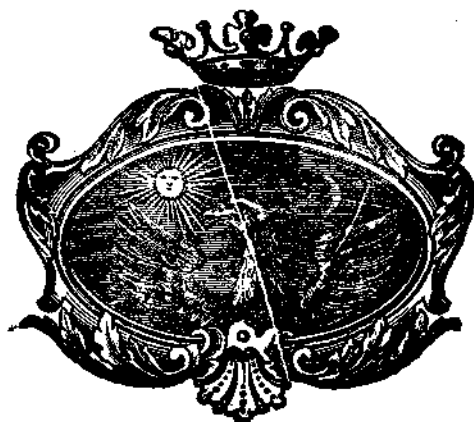
Uj francia vigjáték.

SIMONYI KÁROLY JUTALOMJÁTÉKA.

BÉRLET

SZÜNET.

NEUZEPTI

SZINHÁZ.

Felsőbb

engedélylyel.

Kolozsvártt, ma, szerdán, december 14-kén, 1859.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti
dalszintársaság által

**Simonyi Károly jutalmául e színpadon először
adatik:**

33,333 ft. 33 kr

egy napra.

Legujabb vigjáték 3 felvonásban. Irták Dumanoir és Clairville, francziából fordította Martin Frigyes.

S z e m é l y z e t .

Grivel János, falusi iskolamester . . .	Komáromi.	Grain d'or	Pataki R.
Beaudville, ügynök Párisban . . .	SIMONYI.	Florine } táncosnők	Szabó Eszter
Heloise, neje	Bodorfiné.	Azalea }	Majosházi Kl
Jeanette, Grivel keresztleánya . . .	Folinuszné.	Serinetto }	Baranyiné.
Thais, táncosnő az operánál . . .	Sch. Minka.	Mathient } porok	Barta.
Komorna	Cser J.	Gaudor }	Szabó M.
Inas	Szücs.	Az első felvonás történik falun, a többi Párisban.	

Tisztelettel kéretnek a páholy- és zártszék bérlő t. uraságok helyeik meg- vagy nem tartása iránt déli 12 óráig rendelkezni, hogy azontul másoknak is szolgálhassunk.

Gyulai beteg. Polákovicsné családi ügyben szabadsággal elutazott.

Helyek ára: Felső páholy **2 ft 10 kr.** Közép páholy **3 ft 15 kr.** Alsó páholy **2 ft 63 kr.** Zártszék **70 kr.** Földszint **42 kr.** Altiszti jegy **21 kr.**
Karzat **18 kr.** osztr. ért.

Kezdeté fél 7 órakor, vége 9 után.